

אילנה נולמן. תוכנית אישית לכל תלמיד צילום: אלכס שלמקורב

וטרינריה, כבאות וחקלאות

אילנה נולמן, מנהלת המינהל לחינוך התיישבותי במשרד החינוך, מספרת על התמורות שחווים 2,500 תלמידי הפנימיות בשרון

בישראל כ־200 מסגרות חינוך פנימייתיות, ובהן 46 כפרי נוער המפוקחים על ידי משרד החינוך – המינהל לחינוך התיישבותי, פנימיית וועליית הנוער. מתחנכים בהן עשרות אלפי תלמידים (ו־"ב), כ־2,500 מתוכם באזור השרון.

במסגרות חינוך אלו מקבלים התלמידים תוכנית אישית לקידום לימודי וטיפוח כשרונות ונהגים ממעטפת חינוכית מלאה, הכוללת תוכנית לימוד העשרה ייחודיות, מגורים, כלכלה, חוגים, תגבור לימודי, חיי חברה וצוות חינוכי מסור, שמוביל אותם להצלחה.

בין התוכניות הייחודיות ניתן למצוא וטרינריה, כבאות והצלה, מרעי הים וצלילה, אקרמיות לספורט, חקי לאות מתקדמת ורובוטיקה. לצד הלימודים העיוניים לבגרות, התלמידים נהנים גם ממגוון חוגים וקורסים עם תעודות הסמכה מקצועיות, כמו מרדכי רכיבה על אופניים וסוסים, אילוף כלבים, מאמן כושר, פיתוח אפליקציות והרפסת תלת מימד.

"כל התוכנית הללו", אומרת אילנה נולמן, ראש המינהל לחינוך התיישבותי, פנימיות ועליית הנוער במי שרד החינוך, "מתאפשרות רק במרחב הייחודי של כפרי נוער והחינוך הפנימייתי, שכן התלמידים לומדים ומתגוררים במקום. נוסף על כך מאפשרות תוכניות אלו לתלמידים להבליט חזקות וכישרים שלא באים לידי ביטוי במקצועות הלימוד הרגילים, ולפתח תוויית הצלחה. 'ציוני' כי ממוצע הבגרות של תלמידי החינוך הפנימייתי גבוה מהממוצע הארצי".

אליאב עזרא

"כפר בתיה" רעננה

"צחוקים ושיחות נפש"

האהבה לבעלי חיים הובילה את אליאב עזרא לפנימיית "כפר בתיה" • אין לי כאן רגע דל, עשיתי שינוי מדהים, הוא מעיד

פּרטים: אליאב עזרא, עולה ל"ב, לומד בכפר הנוער "אמי"ת הברותא כפר בתיה ברעננה. לומד בכפר מכיתה ט', במקור מרכבה. שישה אחים, אבא עובד בהייטק, אמא עצמאית בת חום הפקת אירועים.

מדוע בחרת ללמוד במסגרת חינוך עם פנימייה? אני מאוד אוהב בעלי חיים ובכפר הנוער מצאתי מגמת חקלאות, טבע וחי. לצד המגמה למדתי בכפר אילוף סוסים, ואני גם עושה קורס שבסופו אקבל תעודה של מרדכי רכיבה על סוסים. לא הייתי מוצא את כל זה בבית ספר רגיל.

איך הגיבו ההורים/החברים על החלטתך? חלק מהאחים שלי למדו בפנימייה, כך שההורים שלי היו רגילים לרעיון ולא הופתעו. הם ליוו אותי בתהליך וחיפשו יחד את המקום שהכי יתאים לי.

איך מתמודדים עם הגעגועים? הגעגוע תמיד קיים, אבל לא חזק כמו שהיה בהתחלה. יש סביבי כל הזמן חברים, צוות ומלא פעילויות, כך שאין רגע דל ואין הרבה זמן להתגעגע. מה אתה הכי אוהב בפנימייה? את הצחוקים ושיחות הנפש עם החברים, ואת הצוות המדהים שלי שרוחף אותי להציג טיינות. עשיתי שינוי מדהים מבחינה לימודית וחברתית.

מה הכי קשה לך? "החברים זה כיף גדול, אבל לפעמים בא לי קצת פרטיות. לשמחתי, החברים בחרו מתחשבים אחד בשני או שאני מחפש פינה ירוקה ושקטה, ויש כאלה בשפע בכפר".

אתה מודעת לתרומת שיש לתלמיד שלומד בפנימייה? "כששומעים שאני לומדת בפנימייה מרימים גבה ומחפשים מה הבעיה. זה פשוט מציח אותי, כי זה נובע מבורות. באתי מבית אוהב ותומך אבל בחי רתי ללמוד בפנימייה כי זו המסגרת שהכי אפשרה לי לקדם את עצמי, ואני ממליצה לכל תלמיד בכל שלב בחיים לעשות מה שהכי טוב לו, בלי לחשוב 'מה יגידו'".

לימודים, אימונים והרבה פעילויות בפנימייה. בבית אולי יכולתי לוותר על אימון, ללכת לישון מאוחר או לרלג על שיעורי בית, אבל בכפר יש כל הזמן משהו מהצוות שמדרכן אותי ורוחף אותי לתת מארזים תיים אחוז מעצמי".

את מודעת לתרומת שיש לתלמיד שלומד בפנימייה? "כששומעים שאני לומדת בפנימייה מרימים גבה ומחפשים מה הבעיה. זה פשוט מציח אותי, כי זה נובע מבורות. באתי מבית אוהב ותומך אבל בחי רתי ללמוד בפנימייה כי זו המסגרת שהכי אפשרה לי לקדם את עצמי, ואני ממליצה לכל תלמיד בכל שלב בחיים לעשות מה שהכי טוב לו, בלי לחשוב 'מה יגידו'".

מה את מואחזת לעצמך בשנה זו? "להישאר נאמנה לעצמי ולהתמקד אפילו יותר כדי להצליח, והרבה נצחונות לקבוצה".

הבית השני

פּרטים: ארינה סקיטר, שחקנית כדורעף בת 15, עולה לכיתה י'. במקור מאריאל. יש לה אח גדול. האמא רוקחת והאבא טכנאי בחברת מערכות רפואיות.

מדוע בחרת ללמוד במסגרת חינוך עם פנימייה? "ב'מוסיןזון' יש נבחרת כדורעף ורציתי להתפתח ולשחק ברמות גבוהות. היתרון פה הוא שבית הספר, הפנימייה והנבחרת נמצאים במקום אחד, שבו אני מקבלת את כל מה שצריך – ממערכת לימודים שמתאמת למערכת האימונים שלי ועד להסעות לאימונים ותזונה מתאימה בחדר האוכל. זה מקל עלי להתרכז בספורט".

איך הגיבו ההורים/החברים על החלטתך? "ההורים שלי תמיד תמכו בי בכל הקטור לספורט, אם צריך להסיע, להביא, לעודד. ההחלטה לעבור לפנימייה הייתה קשה ובאותו הזמן גם קלה וברורה. הגעתי ל'מוסיןזון' לאימון ניסיון ולמחנה הכנה שנמשך כמה ימים, שבהם התנסיתי בחיי פנימייה והתאהבתי במתקני הירוק והמסופט, באווירה ובאנשים".

איך מתמודדים עם הגעגועים? "היו הרבה געגועים, בעיקר בשנה הראשונה. געגוע למשפחה, לחי ביה הכי טובה, לכלכל ולמיטה שלי. אז נכון שאין כמו חיבוק של אמא, אבל תמיד יש את הצוות בפינימייה שמשלים את החלל הזה, עוטף אותי ונותן לי חיבוק חם".

מה את הכי אוהבת בפנימייה? "מאיפה להתחיל? הרבה הראשון שעולה לי בראש הוא כל התמיכה והעזרה שקיבלתי עם הכדורעף. הגעתי כנערה צעירה וקצת חסרת ביטחון, וגדלתי להיות שחקנית שלא רואה בעיניים ונותנת את כל מה שיש לה. דבר נוסף הוא החברים לחיים שהבאתי פה. 'מוסיןזון' זה מקום כל כך מקבל, מכיל ומלא בערכים, וזו לא סדר כמה, ככה חיים פה. עוד דבר בולט זה כמה שהתבני רתי פה והפקתי לעצמאית".

מה הכי קשה לך? "יש לי סדר יום מאד אינטנסיבי. מה הירוק והמסופט, באווירה ובאנשים".

"החברים זה כיף גדול, אבל לפעמים בא לי קצת פרטיות. לשמחתי, החברים בחרו מתחשבים אחד בשני או שאני מחפש פינה ירוקה ושקטה, ויש כאלה בשפע בכפר".

"באתי מבית אוהב ותומך אבל בחרתי ללמוד בפנימייה כי זו המסגרת שהכי אפשרה לי לקדם את עצמי. אני ממליצה לכל תלמיד לעשות מה שהכי טוב לו, בלי לחשוב 'מה יגידו'".

שלישיית בילר "מוסיןזון" הוד השרון

"מתגעגעים לאוכל של אמא"

לפני שנתיים החליטו אמיר, שני ושירן ללמוד בכפר הנוער "מוסיןזון" בבוד השרון. תחילה ההורים התנגדו, עכשיו זה סיפור אהבה

פּרטים: אמיר, שני ושירן בילר, עולים לכיתה י"א. אמא מנהלת מעון, אבא איש מכירות, במקור מקרני שומרון.

מדוע בחרתם ללמוד במסגרת חינוך עם פנימייה? שני: "אנחנו גרים ביישוב קטן ולומדים עם אותם חברים מהגן. הייתי שקטה וביישנית ורציתי מקום שבו אוכל לפתוח רף חרש, להכיר אנשים חרשים ולעשות שינוי".

שירן: "הרגשתי שאני צריכה מסגרת שתתן לי מענה לימודי אישי יותר, ותגבורים".

אמיר: "רציתי להתפתח מבחינה אישית ולימודית ולהתנסות בחוויה של חיים עצמאיים".

איך הגיבו ההורים/החברים על החלטתכם? "אבא היה יותר פתוח לרעיון אבל את אמא לקח יותר זמן לשכנע. הסכמנו שנלך רק לתקופת ניסיון, שבינתיים נמשיכת כבר שנתיים. קשה לה בלעדיו במהלך השבוע, אבל היא רואה את השיפור והתקדמות שלנו והיום היא מאוד אוהבת את הכפר ושמהח שאנחנו לומדים בו".

איך מתמודדים עם הגעגועים? שירן: "באופי שלי אני מתרגלת מודר למקומות ואנשים, אז די קל לי בהיבט הזה".

שני: "בהתחלה התגעגעתי הרבה. גם היום יש געגוע וכשה מציף אותי אני פשוט מתקשרת להורים; הם גם באים לבקר ואנחנו יוצאים לטייל ולאכול במסעדה".

אמיר: "מתגעגע למשפחה ולחדר הפרטי שלי, אבל לא חסר לי שום דבר. אבא ואמא הם חברים טובים, הם תמיד יודעים לי מה צריך".

עמית שמואל "הכפר הירוק"

"המקום שוקק חיים"

הגיע מקריית שמונה הרחוקה, בן זקונים שההורים התקשו לשחרר, אבל עמית שמואל מרוצה מהבחירה: "מה שקרה לי כאן זה מדהים"

פּרטים: עמית שמואל, בן 15, לומד בכפר הנוער "הכפר הירוק" ברמת השרון. עולה לכיתה י' "מופ"ת" – כיתה מרדית טכנולוגית. במקור מקריית שמונה. יש לו ארבעה אחים, הוא בן הזקרי נים. אבא יועץ משכנתאות ואמא ראש מינהל לימודים במכללה. מדוע בחרת ללמוד במסגרת חינוך עם פנימייה? "אני בן זקרי נים, האחים שלי כבר עזבו את הבית וההורים שלי חשבו שיהיה לי טוב להתחנך במקום עם חיי חברה, שאוכל להתפתח בו גם מבחינה לימודית. במיוחד אבא שלי, שלמד גם הוא בכפר נוער (כדורי). הלכנו לביקור ביום הפתוח ב'כפר הירוק', נרשמתי וחשבת שתוך זמן קצר אחזור הביתה, אבל מאז הלפנו שנתיים. אני מתחיל את שנותי השלישית ב'כפר הירוק'. תכל'ס, אבא שלי צדק, וגם אני לא מתחרט על הבחירה שעשיתי".

איך הגיבו ההורים/החברים על החלטתכם? "ההורים ידעו שזה לטובתי, תמכו בי ועודדו אותי לצאת מאזור הנוחות, אבל לא היה להם קל לשחרר את בן הזקונים. אני הילד היחיד במשפחה שיצא ללמוד בפנימייה".

איך מתמודדים עם הגעגועים? "אצלי הגעגוע היה בעיקר ביימים הראשונים. מאז הכפר הפך להיות הבית השני שלי, יש לי חדר יום וטוב לי, אז הגעגוע לא כל כך נוכח. אני גם מרבה ללמוד ונותן את עצמי".

מה אתה הכי אוהב בפנימייה? "אצלי הגעגוע היה בעיקר ביימים הראשונים. מאז הכפר הפך להיות הבית השני שלי, יש לי חדר יום וטוב לי, אז הגעגוע לא כל כך נוכח. אני גם מרבה ללמוד ונותן את עצמי".

מה אתה מואחזת לעצמך בשנה זו? "ההורים ידעו שזה לטובתי, תמכו בי ועודדו אותי לצאת מאזור הנוחות, אבל לא היה להם קל לשחרר את בן הזקונים, אני הילד היחיד במשפחה שיצא ללמוד בפנימייה".

"אבא היה יותר פתוח לרעיון, אבל את אמא לקח יותר זמן לשכנע. הסכמנו שנלך רק לתקופת ניסיון שבינתיים נמשיכת כבר שנתיים. קשה לה בלעדיו, אבל היא רואה איך אנחנו מתקדמים ושמחה על כך".

"ההורים ידעו שזה לטובתי, תמכו בי ועודדו אותי לצאת מאזור הנוחות, אבל לא היה להם קל לשחרר את בן הזקונים, אני הילד היחיד במשפחה שיצא ללמוד בפנימייה".